

ΣΑΝ ΝΑ ΗΤΑΝ ΣΗΜΕΡΑ

ΓΕΓΟΝΟΤΑ

1936 Ο αρχηγός των Φιλελευθέρων, Θεμιστοκλής Σοφούλης, και ο γιγής της κοινοβουλευτικής ομάδας του Παλλαϊκού Μετώπου, Στυλιανός Σκλάβαινας, υπογράφουν μυστικό σύμφωνο, με το οποίο το Παλλαϊκό Μέτωπο δεσμεύεται να υποστηρίξει τον Σοφούλη κατά την εκλογή προέδρου της Βουλής).

1947 Αποφασίζεται από την κυβέρνηση Μαζιμου η ίδρυση του στρατοπέδου πολιτικών κρατουμένων στη Μακρόνησο, κατά τη διάρκεια του εμφυλίου πολέμου.

1959 Υπογράφεται στο Λονδίνο μεταξύ Βρετανίας, Ελλάδας, Τουρκίας, Ελληνοκυπρίων και Τουρκοκυπρίων η τελική συμφωνία για την ίδρυση της Κυπριακής Δημοκρατίας.

1990 Πρώτη άκαρπη ψηφοφορία για την εκλογή Προέδρου της Δημοκρατίας. Ο Χρήστος Σαρτζετάκης λαμβάνει 151 ψήφους από το ΠΑΣΟΚ και τον Συνασπισμό, ενώ οι βουλευτές της Νέας Δημοκρατίας δηλώνουν «Παρών».

2001 Καταργείται από σήμερα το μονοπώλιο της ΔΕΗ στην παραγωγή ρεύματος στη χώρα μας.

2008 Η τιμή του πετρελαίου σημειώνει νέο ιστορικό ρεκόρ, καθώς κλείνει για πρώτη φορά πάνω από τα 100 δολάρια το βαρέλι (100,01 δολ.).

ΓΕΝΝΗΣΕΙΣ

1473 Μικολάι Κόπερνικ, Νικόλαος Κοπέρνικος η ελληνική εκδοχή του ονόματός του, πολωνός αστρονόμος, που εισηγήθηκε τη θεωρία του ηλιοκεντρικού συστήματος.

1809 Παύλος Μαρία Βοναπάρτης, ανιψιός του Ναπολέοντα. Ήρθε στην Ελλάδα για να λάβει μέρος στον Αγώνα, αλλά τραυματίστηκε σοβαρότατα στη φρεγάτα «Ελλάς» από μία εντελώς τυχαία εκπυροσκόρπηση του όπλου του και λίγο αργότερα πέθανε.

1876 Κωνσταντίν Μπρανκούζι, γαλλορουμάνος γλύπτης, από τους εισηγητές της μοντέρνας γλυπτικής.

ΘΑΝΑΤΟΙ

1880 Κωνσταντίνος Μπρουμίδης, ζωγράφος, που φιλοτέχνησε το θόλο του αμερικανικού Καπιτωλίου.

1962 Γ. Παπανικολάου, γιατρός και ερευνητής, εφευρέτης του γνωστού Τεστ Παπ.

1964 Γιώργος Καλαφάτης, υποναύαρχος του Υγειονομικού, ιδρυτής του Παναθηναϊκού.

Κωνσταντίνος Μπρουμίδης: Ο ξεχασμένος «Μιχαήλ Αγγελος του αμερικανικού Καπιτωλίου»

Σε πολλούς Έλληνες το όνομά του ίσως να μην είναι και τόσο γνωστό, όμως στις Ηνωμένες Πολιτείες Αμερικής ο Κωνσταντίνος Μπρουμίδης αποτελεί προσωπικότητα που με το έργο της σφράγισε την ιστορία του έθνους: είναι ο καλλιτέχνης τον οποίο οι Αμερικανοί τιμητικά επρόκειτο να αποκαλέσουν «Μιχαήλ Αγγελο του Καπιτωλίου», αφού ήταν εκείνος που με τον χρωστήρα του διακόσμησε το πλέον μεγαλοπρεπές κτίριο που στεγάζει τη Βουλή και τη Γερουσία και συμβολίζει για τους πολίτες των Ηνωμένων Πολιτειών Αμερικής το Σύνταγμα του έθνους τους.

Επειτα από έρευνα, ο συγγραφέας και δημοσιογράφος Γρηγόρης Χαλιακόπουλος έδωσε διάλεξη στο Μουσείο της Πόλεως των Αθηνών, εξηγώντας πώς από λάθος, ο Μπρουμίδης που καταγόταν από τα Φιλιατρά Μεσοπνίας, θεωρήθηκε Ιταλός. Αμερικανοί δικηγόροι αποφάνθηκαν ότι αφού ο πατέρας του, Σταύρος Μπρουμίδης, ήταν Έλληνας, τότε και ο γιος, Κωνσταντίνος που γεννήθηκε στη Ρώμη το 1805, ήταν επίσης Έλληνας.

Η οικογένεια Μπρουμίδη χρονολογείται από το 1652, η οποία κυνήγησε και πολέμησε τον Τούρκο κατακτητή. Το 1769 στο κίνημα του Ορλώφ ένας Μπρουμίδης αναφέρεται στα ηγετικά στελέχη του κινήματος. Ο Μπρουμίδης αυτός κυνηγημένος από τον Σουλτάνο για την επαναστατική του δράση, πέρασε μαζί με την οικογένεια του το 1774 στην Ζάκυνθο και από εκεί στην Ρώμη. Από την οικογένεια αυτή προέρχεται και ο Σταύρος Μπρουμίδης, πατέρας του ζωγράφου, ο οποίος παντρεύτηκε την Άννα Μπιανκίνι και

στις 26 Ιουλίου του 1805 γεννήθηκε ο γιος τους Κωνσταντίνος Μπρουμίδης, ο άνθρωπος που αφιέρωσε την ζωή του για να ζωγραφίσει το Καπιτώλιο, τον χώρο της βουλής και της γερουσίας των Αμερικανών.

Μετά το πέρας των σπουδών του δεν άργησε να αναγνωριστεί η ευφυΐα και το ταλέντο του νεαρού τότε καλλιτέχνη. Το 1840 του ανέθεσε ο Πάπας Γρηγόριος ο 16ος τη διόρθωση μισοκατεστραμμένης τοιχογραφίας του Ραφαέλλο στην στοά του Βατικανού. Αργότερα ξαναδημιουργεί μόνος του μια τοιχογραφία του Αρχαγγέλου Μιχαήλ, επίσης παίρνει εντολή να φιλοτεχνήσει το πορτραίτο το Πάπα Πίου του 9ου για την στοά του Βατικανού. Για το έργο αυτό παρασημοφορήθηκε από τον ίδιο τον Πάπα, και σαφώς καταξιώθηκε πια ως καλλιτέχνης στην Ιταλική τέχνη.

Είχε παντρευτεί στην Ρώμη και είχε αποκτήσει δύο παιδιά, την Ελένη και τον Ιωσήφ. Όταν αναγκάστηκε να εγκαταλείψει την Ιταλία, η οικογένεια του έμεινε πίσω. Με την κόρη του, όμως την Ελένη, διατηρούσε σ' όλη του την ζωή αλληλογραφία. Σε μια συμπλοκή ο Μπρουμίδης ενώ υπηρετούσε τον Παπικό στρατό, παράκουσε την εντολή του για πυροβολισμό καθότι στην άλλη πλευρά μέσα στους επαναστάτες, υπήρχαν γνωστοί και φίλοι ομότεχνοί του. Εξάλλου οι ίδιες οι φιλελεύθερες ιδέες τον είχαν αγγίξει και επηρεάσει. Για την άρνηση του να χτυπήσει τους επαναστάτες τιμωρήθηκε με φυλάκιση. 14 σκληρούς μήνες έμεινε στην φυλακή, και μόνο με παρέμβαση του Πάπα του οποίου το πορτραίτο είχε ζωγραφίσει, αφέθηκε ελεύθερος, υπό τον όρο να εγκατα-

λείψει για πάντα την Ιταλία.

Έτσι βρέθηκε στην Αμερική, χάρη στην βοήθεια ενός φίλου Αμερικανού. Στο νέο τόπο, καταξιώνεται και πάλι ως καλλιτέχνης, αφού η αξία των έργων του δεν γνωρίζει γεωγραφικά σύνορα. Παντρεύτηκε για δεύτερη φορά κι απέκτησε ένα γιο, με την κατά πολύ νεώτερη του Λόλα Μπουμίδη (κατά άλλους, πρόκειται για θετό γιο). Η τελευταία, ήταν η μούσα του καλλιτέχνη, όμως μερικά χρόνια μόνο έμεινε μαζί του. Αφού ζωγράφισε μια πολύ μεγάλη εικόνα, αυτή της «Σταύρωσης του Ιησού» στον ναό του Αγίου Στεφάνου, καθώς και την «Αγία Τριάδα» στο Μητροπολιτικό ναό της πρωτεύουσας του Μεξικού, αφού απέκτησε δηλαδή φήμη μέσα από την τέχνη του, δεν άργησαν να τον προσεγγίσουν άνθρωποι από το Καπιτώλιο, για να του ζητήσουν να εργαστεί σ' αυτό, όπως κι έγινε. Δούλεψε μάλιστα ώρες ατέλειωτες πάνω στις σκαλωσιές, ώστε να έχει το Καπιτώλιο την σημερινή μορφή και αίγλη του, παγκοσμίως. Πληρώθηκε σύμφωνα με τις γραπτές μαρτυρίες από το λογιστικό τμήμα του Καπιτωλίου, για το συνολικό έργο του μέσα στην πάροδο των ετών με το ποσό των 80.712 δολαρίων.

Ο Κωνσταντίνος Μπρουμίδης, που τα τελευταία χρόνια της ζωής του τα πέρασε μέσα στην μοναξιά και την φτώχεια, ποτέ δεν έπαψε να ζωγραφίζει για το Καπιτώλιο, ακόμα κι όταν ήταν άρρωστος. Τις τελευταίες δε, πινελιές του τις έβαλε, άρρωστος αλλά πάντα επάνω στις σκαλωσιές του Καπιτωλίου, 4 μήνες και 19 ημέρες, πριν από τον θάνατο του το 1870.

TALK OF THE CITY

Από τον Γιώργο Χατζηβασίλη

ΤΟ ΒΗΜΑ

Ευρώπη του φόβου ή της αλληλεγγύης;

Οι Ευρωπαίοι ηγέτες θα πρέπει να αποφασίσουν στη μεθαισιανή σύνοδο κορυφής αν πράγματι εξακολουθούν να υποστηρίζουν το όραμα μιας ενιαίας Ευρώπης ή θέλουν την επιστροφή στο παρελθόν και την περιχαράκωση στα εθνικά τους σύνορα. Η πρωτοβουλία των πρώην ανατολικών χωρών, που συγκρότησαν την ομάδα του Βίζενγκραντ για να μπλοκάρουν στα ελληνοσκοπιανά σύνορα τις προσφυγικές ροές, αποτελεί ένα κυνικό χτύπημα στην ευρωπαϊκή ενοποίηση, όπως το χαρακτήρισε ο αυστριακός πρόεδρος, παρά την αμφιλεγόμενη στάση του ίδιου του πρωθυπουργού του.

Η Ελλάδα μπορεί πράγματι να κατηγορηθεί για καθυστερήσεις στην οργάνωση της υποδοχής των προσφύγων, αλλά είναι βαθύτατα αντιδημοκρατική, αντιευρωπαϊκή και κυρίως απάνθρωπη στάση να προσπαθούν οι ηγεσίες των τεσσάρων αυτών

χωρών να τις φορτώσουν όλα τα βάρη της προσφυγικής κρίσης. Χώρες που επωφεληθήκαν τα μέγιστα μετά την κατάρρευση του σοβιετικού μπλοκ, από την Ευρώπη αρνούνται σήμερα να δεχθούν στοιχειώδεις υποχρεώσεις που απορρέουν από τη συμμετοχή τους στην Ε.Ε. και να συμβάλλουν έστω και ελάχιστα στη διαχείριση αυτής της τεράστιας ανθρωπιστικής κρίσης. Δεν είναι τυχαίο, ότι η γερμανίδα καγκελάρια, βασική μέχρι σήμερα σύμμαχος των χωρών αυτών αποδοκιμάζει κατηγορηματικά τη στάση τους. Η Γερμανία, η χώρα που έχει δεχθεί μέχρι σήμερα το μεγαλύτερο βάρος αυτής της κρίσης, παρά τις αντιδράσεις που υπάρχουν στο εσωτερικό της, παραμένει ευτυχώς ακόμα η πιο συνεπής δύναμη που προσπαθεί να αντιμετωπιστεί η προσφυγική κρίση με ισόρροπη κατανομή των βαρών μεταξύ των ευρωπαϊκών χωρών. Είναι σαφές ότι για

την υποκριτική στάση των συντηρητικών ή και ακροδεξιών ηγετών ορισμένων ευρωπαϊκών χωρών, τα προβλήματα που υπάρχουν στην Ελλάδα, αποτελούν το φύλο συκής με το οποίο προσπαθούν να καλυφθούν. Καμιά αποθήκη εξαθλιωμένων και καταδιωκόμενων ανθρώπων, όπου και να γίνει δεν θα λύσει το πρόβλημα, αν δεν βρεθεί τρόπος να σταματήσει η ανθρωποφαγία στη Συρία. Αυτό που μπορούν να πετύχουν όμως οι χώρες που δυναμιτίζουν κάθε προσπάθεια αντιμετώπισης του κύματος των προσφύγων είναι να υπονομεύσουν ακόμα περισσότερο την προσπάθεια μιας ενωμένης Ευρώπης. Ας ελπίσουμε ότι οι φωνές της λογικής που επικρατούν στις χώρες που ηγούνται της ευρωπαϊκής ενοποίησης θα επικρατήσουν τελικά και θα απομονωθούν οι εθνικιστικές και ξενοφοβικές φωνές, που δίνουν σήμερα τον τόνο...